

Uppföljning av Alingsås klimatstrategi

- och dess tillhörande handlingsplaner

Beslutande instans: Kommunfullmäktige
Diarienummer: XX

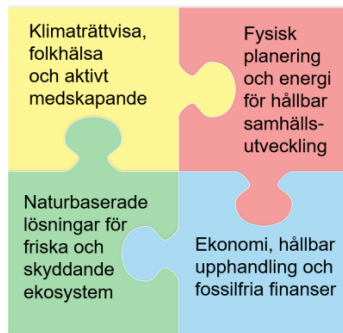
Dokumentansvarig: Miljö- och klimatstrateg

Innehåll

1. Uppföljningens omfattning	3
1.1 Bedömning av måluppfyllelse och identifierade utvecklingsområden	3
2. Begränsad klimatpåverkan	5
2.1 Uppföljning av Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan	10
2.2 Uppföljning av Klimatlöften 2024-2026.....	12
2.3 Uppföljning av Alingsås riktlinjer för tjänsteresor	13
3. Klimatanpassning.....	19
3.1 Uppföljning av Handlingsplan för klimatanpassning	22

1. Uppföljningens omfattning

Alingsås kommun strävar efter en klimatomställning som skapar ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i samklang med FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling inom Agenda 2030.

Figur 1 Strategiska områden: viktiga pusselbitar i klimatomställningen som tillsammans täcker in alla de 17 globala målen för hållbar utveckling.

Alingsås kommun har en klimatstrategi som gäller fram till 2030. Klimatstrategin är ett strategiskt styrdokument för kommunens hantering av klimatförändringarnas orsaker och effekter. Konkreta åtgärder finns i mer detaljerade handlingsplaner, en för begränsad klimatpåverkan och en för klimatanpassning. Handlingsplanerna till klimatstrategin sträcker sig till 2026 och ska revideras för perioden 2027-2030.

Det här dokumentet omfattar en uppföljning av klimatstrategin i sin helhet samt genomförandet av handlingsplan för begränsad klimatpåverkan och handlingsplan för klimatanpassning under perioden 2023-04-26 till 2024-12-31. Uppföljningen av handlingsplan för begränsad klimatpåverkan inkluderar även uppföljning av Alingsås kommuns riktlinjer för tjänsteresor samt antagna Klimatlöften för år 2024-2026. Åtaganden inom Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen som utgör åtgärder i

handlingsplanerna följs också upp i detta dokument.

1.1 Bedömning av måluppfyllelse och identifierade utvecklingsområden

Det här avsnittet omfattar en sammanfattande analys av förflyttningar i enlighet med Klimatstrategin och beskriver väsentliga utvecklingsområden i det fortsatta klimatstrategiska arbetet i kommunen.

Uppföljningen visar att förvaltningarna och de kommunala bolagen i hög utsträckning arbetar med att utföra sina åtaganden i handlingsplanerna till klimatstrategin.

Kommunledningskontorets samlade bedömning gällande begränsad klimatpåverkan är att utsläppsminskningen sker i en för långsam takt för att uppnå målsättningarna i klimatstrategin inom angiven tidsram. Detta trots att utsläppen av växthusgaser minskar snabbare i Alingsås än i landet i stort, den totala energianvändningen har en nedåtgående trend och fossilberoendet i kommunkoncernen successivt avtar. För att bryta den nuvarande prognosen krävs bl.a. en omfattande omställning av invånarnas konsumtions- och resvanor samt kommunkoncernens verksamheter.

Alingsås kommun uppvisar avsevärt lägre industriella utsläpp jämfört med länets genomsnitt. Transportsektorn kvarstår som den största utsläppskällan, vilket motiverar att framgent växla upp de åtgärder som redan initierats gällande omställning av fordonsflottan

och hållbart resande. Ett annat steg i rätt riktning är det påbörjade arbetet med att integrera klimatneutralitet med social hållbarhet. Genom att prioritera åtgärder som samtidigt minskar utsläpp, förbättrar levnadsvillkor och stärker kommunens attraktivitet skapas både klimatstrategiska och samhällsekonomiska vinster.

Klimatanpassningsarbetet i Alingsås kommun har sedan antagandet av klimatstrategin haft ett tydligt fokus på att stärka den organisatoriska kapaciteten, hantera vattenrelaterade risker såsom skyfall och översvämningar samt att öka beredskapen inför värmeböljor och torka. Inom ramen för detta har betydande organisatoriska förändringar genomförts och relevanta underlag för åtgärdsplanering har tagits fram eller initierats. Sammantaget innebär detta en positiv utveckling i linje med klimatstrategins intentioner. Den ökade miljö- och klimatbudgeten från 2025 stärker därtill möjligheterna att genomföra åtgärder i praktiken.

En gemensam syn på planeringsnivåer och principer är angeläget för att hantera målkonflikter och för att möjliggöra välgrundade beslut i komplexa planeringsprocesser. För att stödja detta arbete krävs beslutsunderlag som tydliggör vilka översvämningshändelser som ny och befintlig bebyggelse samt samhällsviktiga funktioner ska dimensioneras för. Ett pilotprojekt med externt konsultstöd har inletts i syfte att ta fram sådana underlag. För att säkerställa fortsatt framdrift med klimatanpassning av Alingsås kommun så är det även väsentligt att fortsätta på den inslagna vägen med ökad intern samverkan i kommunkoncernen och en stärkt koppling mellan drift- och investeringsbudget. Ett annat utvecklingsområde är det operativa arbetet i riskutsatta områden i samverkan med relevanta aktörer såsom blåljusverksamhet, fastighetsägare, invånare och kommunala bolag.

För att det klimatstrategiska arbetet i sin helhet ska kunna bedrivas med ökad precision och genomslagskraft krävs ett förtydligande av klimatstrategins funktion. Det behöver fastställas huruvida målen för begränsad klimatpåverkan och klimatanpassning ska betraktas som vägledande eller som bindande åtaganden. Påskyndad klimatomställning och klimatanpassning i enlighet med målsättningarna i nuvarande klimatstrategi kräver en samlad ambitionshöjning inom hela kommunorganisationen. Detta innefattar tydliga förväntningar på ökad framdrift, tillgång till tillräckliga resurser för investeringar och drift av klimatåtgärder samt en stärkt organisatorisk kapacitet. Ett långsiktigt effektivt klimatarbete förutsätter även att klimatfrågorna integreras i samtliga delar av den kommunala verksamheten, för att de politiskt antagna målen ska kunna realiseras i praktiken. I detta sammanhang är det även av vikt att särskilja mellan mål som avser kommunkoncernens verksamhet och mål som omfattar kommunen som geografiskt område, där kommunens rådighet är mer begränsad – exempelvis vad gäller privat mark eller utsläpp från transporter och konsumtion. Kommunledningskontoret gör även bedömningen att en översyn av målformuleringarna är angeläget för att säkerställa att uppföljningen av klimatarbetet kan genomföras på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt. Den nuvarande uppföljningsprocessen är resurskrävande, främst p.g.a. brist på heltäckande statistiskt underlag och avsaknad av systemstöd för att analysera utvecklingen i relation till uppsatta klimatmål. Givet nuvarande förutsättningar för att genomföra handlingsplanerna i praktiken, bedöms resurserna kunna bidra till större klimateffekt om de i högre grad riktas mot mer proaktiva insatser.

2. Begränsad klimatpåverkan

Målen för begränsad klimatpåverkan ska resultera i årlig minskning av klimatpåverkande växthusgaser i hela kommunen. De totala geografiska utsläppen i Alingsås ska inte överstiga det lokala utsläppsutrymme som beräknas utifrån FN:s Parisavtal. Dessutom ska kommunen bidra till kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser från invånarnas konsumtion, oavsett var i världen utsläppen sker.

Figur 2 Alingsås kommuns målsättningar för begränsad klimatpåverkan

åtgärder som syftar till att minska koldioxidutsläpp och fossilberoendet; så som utökade miljö- och klimatkrav vid upphandling, ökad andel fossiloberoende fordon i fordonsparken samt insatser för att minska användningen av fossilbaserade engångsartiklar. Kommunkoncernen har sedan Klimatstrategin antogs även vidtagit en rad energieffektiviseringsåtgärder för att minska verksamheternas energianvändning.

Det saknas dock förutsättningar för en komplett uppföljning av kommunkoncernens egna utsläpp så det är inte möjligt att beräkna hur stor andel av kommunkoncernen som är fossiloberoende idag. I enlighet med åtaganden i Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan så pågår ett arbete med att utveckla metoden för uppföljning.

Figur 3 Fokusområden för begränsad klimatpåverkan

Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan omfattar utpekade åtgärder i linje med "Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om"; där det finns en tydlig kommunal rådighet och där god klimatnytta med effekt på utsläppsnivån kan förväntas. Handlingsplanen innehåller flera

Miljöspendanalys¹ har utvärderats av kommunledningskontoret men har bedömts vara alltför administrativt krävande. Kommunledningskontoret ser nu istället över möjligheten att köpa in en engångsscreening med klimatberäkning av inköp via bokföringsdata.

¹ En inköpsanalys där olika miljöfaktorer har integrerats.

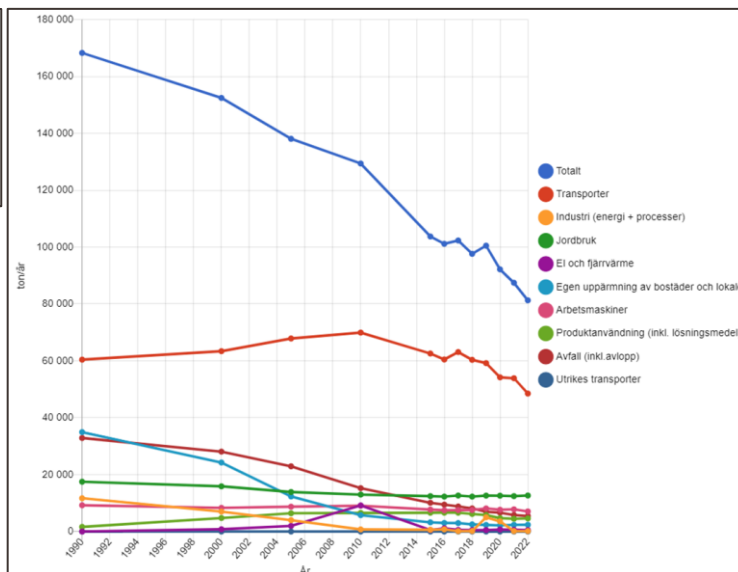
Utsläppsutveckling

De territoriella utsläppen av växthusgaser har minskat över tid och har en nedåtgående trend. Mellan 1990-2022 så har utsläppen minskat snabbare i Alingsås än i såväl landet i stort som i Västra Götalands län, se Tabell 1.

Sveriges etappmål 2030 = -63%	
Minskningen mellan 1990 och 2022:	
Sverige	-36,5 %
Västra Götaland	-21,7 %
Alingsås	-52 %

Tabell 1 Procentuell minskning av växthusgasutsläpp i relation till Sveriges etappmål 2030 och utsläppsnivån 1990.

Transporter är den sektor som står för störst utsläpp i kommunen. I jämförelse med länet så har Alingsås mycket låga industriutsläpp, vilket är en betydande faktor för de totala utsläppsnivåerna.

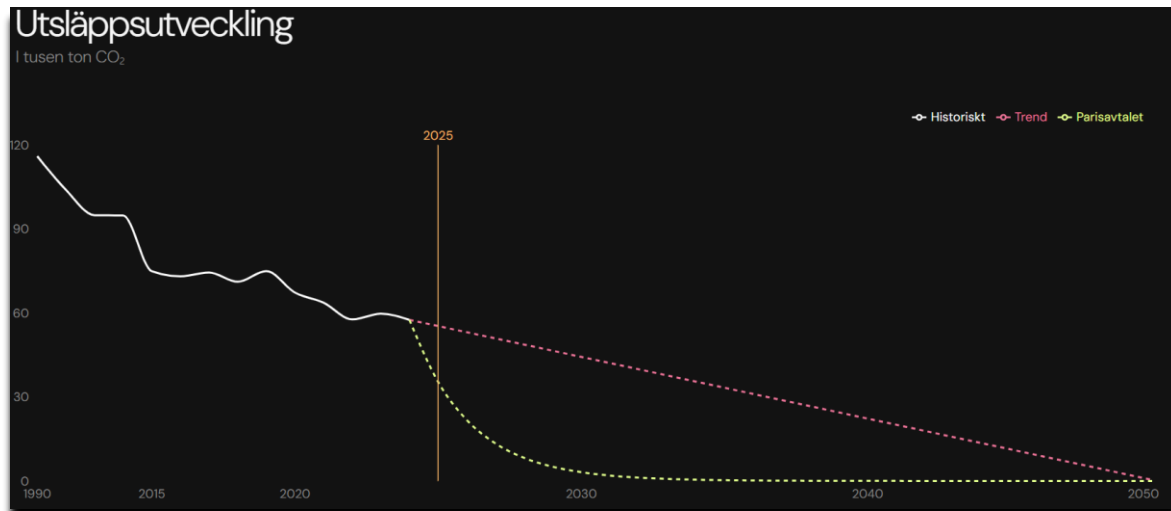
Tabell 2 Totalt utsläpp av växthusgaser per sektor i Alingsås.

För att beräkna invånarnas konsumtionsbaserade utsläpp

så utgår Kommunledningskontoret ifrån verktyget SEI Konsumtionskompassen. Verktyget uppskattar både direkta och indirekta utsläpp från hushållens konsumtion för över 110 olika konsumtionskategorier som till exempel transporter, livsmedel och boende. Enligt Konsumtionskompassen hade hushållen i Alingsås ett snitt på 6,07 ton CO₂e utsläpp per person år 2019 (exklusive utsläpp från offentlig sektor och investeringar), vilket var något lägre än det nationella snittet. En ny version av Konsumtionskompassen förväntas lanseras under 2025 och då finns även uppdaterad statistik om alingsåsarnas konsumtionsbaserade utsläpp att tillgå.

För att nå målsättningarna i klimatstrategin och bidra till Sveriges etappmål till 2030 så behöver dock takten i Alingsås klimatomställning öka markant. Baserat på historiska värden

för koldioxidutsläpp från 1990 och en prognos till 2050 så är det sannolikt att Alingsås kommun når nettonollutsläpp tidigast 2048, se figur 4.

Figur 4 Koldioxidutsläppsutveckling i Alingsås kommun. Historiska värden bygger på SMHI:s nationella emissionsdatabas för åren 1990-2022 och har för 2022–2024 approximerats utifrån historiska trender för att kunna visa data fram till idag. Källa: Klimatkollen.

Energianvändning i kommunen som geografiskt område

Mot bakgrund av det förändrade nationella säkerhetsläget sekretessmarkeras numera viss energidata på aggregerad nivå såväl kommunalt som nationellt, vilket försvårar jämförelse av energianvändningen över tid. Tillgänglig statistik från SCB gällande slutlig energianvändningen fördelat på förbrukarkategori och bränsletyp framgår av Figur 5. Statistik för 2024 finns ej att tillgå i nuläget.

	Jordbruk, skogsbruk, fiske	Industri, byggverks.	Offentlig verksamhet	Transporter	Övriga tjänster	Småhus	Flerbostadshus	Fritidshus	Totalt
Flytande (icke förnybara)	5 409	..	2 116	174 152	709	..	0	0	..
Fast (icke förnybara)	0	162	0	0	0	0	0	0	162
Gas (icke förnybara)	0	..	0	0	0	0	0	0	..
Flytande (förnybara)	2 046	..	0	32 878	0	0	0	0	..
Fast (förnybara)	0	864	0	0	0	39 121	0	0	39 985
Gas (förnybara)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fjärrvärme	0	6 479	..	0	28 701	0	..
El	6 562	29 907	31 704	64 775	75 934	111 045	21 264	8 695	349 886
Totalt 2023	14 017	271 805	105 344	8 695	741 521
Totalt 2022	14 512	45 456	52 544	285 528	104 428	160 350	80 444	8 813	752 074

Figur 5 Slutlig energianvändning (MWh) i Alingsås kommun fördelat på förbrukarkategori, bränsletyp för år 2023 samt totalt även för år 2022. Med ".." menas att uppgiften är sekretessmarkerad av SCB. Källa: SCB

Den totala slutliga energianvändningen i kommunen som geografiskt område har minskat med 1,4% mellan 2022-2023 och uppgår 2023 till 741 521 MWh. Transportsektorn är fortsatt en betydande energianvändare i Alingsås kommun och uppgår till 63,3% av kommunens totala energianvändning.

Enligt Kolada så har slutanvändning av energi totalt inom Alingsås geografiska område minskat från 18 MWh/inv 2022 till 17 MWh/inv 2023, vilket kan jämföras med 38 MWh/inv 2022 till 34 MWh/inv 2023 i medel för kommuner i Västra Götaland.

Energianvändning i kommunens verksamheter

Kommunledningskontoret bedömer att det saknas personella resurser och systemstöd för att genomföra en fullgod analys av kommunens verksamheters totala energianvändning. Det är en mycket omfattande insats att genomföra en fullständig uppföljning av kommunens verksamheters energianvändning; då det bland annat inbegriper underlag från ett stort antal lokaler med olika hyresvärdar och energibolag. För att statistiken ska vara relevant krävs även en analys av hur den verksamhet som hysts i lokalerna har förändrats över tid, förvärv och avyttringar. Kommunledningskontoret har inlett en samverkan med Alingsåshem och Alingsås Energi för att utveckla en metod som är rimligt administrativt krävande för att inhämta och analysera kommunkoncernens energianvändning.

Tillgängliga uppgifter för el- och fjärrvärmeanvändning i förvaltningar och de kommunala bolagens verksamheter under 2020-2024 framgår av Tabell 3. Elanvändningen har minskat med 1% motsvarande 173 MWh från att Klimatstrategin antogs 2022 till 2024. Fjärrvärmeanvändningen har minskat med 2 % motsvarande 520 MWh under samma period.

EI (MWh)	2020	2021	2022	2023	2024
Skolor & förskolor	7 146	7 117	6 897	6 916	6 778
Boenden	3 294	3 338	3 216	3 117	2 991
Kontor	981	983	983	998	1 000
Övriga lokaler	213	232	230	248	246
Nolhaga Parkbad	1 719	1 597	1 809	1 852	1 825
Produktionsanläggningar	2 860	3 421	2 928	3 084	3 049
Bostäder	2 859	2 718	2 730	2 783	2 751
Gatubelysning	2 160	2 110	2 071	2 034	2 018
Totalt	16 214	16 687	16 062	16 215	15 889

Fjärrvärme (MWh)	2020	2021	2022	2023	2024
Skolor & förskolor	8 719	9 024	9 004	9 593	9 532
Boenden	4 335	4 149	4 414	4 382	4 303
Kontor	1 197	1 269	1 200	1 239	1 245
Övriga lokaler	366	379	365	405	398
Nolhaga Parkbad	2 033	1 957	2 253	2 389	2 302
Bostäder	23 223	23 155	22 356	22 186	21 930
Produktionsanläggningar	236	222	204	216	209
Totalt	23 459	23 377	22 560	22 402	22 140

Tabell 3 El- och fjärrvärmeanvändning i fastigheter och lokaler samt gatubelysning

Klimatneutral och socialt hållbar kommun

Social kompass - Kunskapsunderlag för rättvis klimatomställning

Som en del av en nulägesanalys och att lägga en grund för samsyn kring kommunens förutsättningar i hållbarhetsarbetet har en så kallad Social kompass tagits fram för Alingsås kommun vid årsskiftet 2023/2024. Den sociala kompassen är en samlad analys av ett flertal socioekonomiska och demografiska variabler, och ger en samlad beskrivning utifrån en uppdelning av geografiska delområden i kommunen. De nio variabler som utgör grunden för analysen är utbildningsnivå, andel yngre, andel äldre, inkomstnivå, andel arbetslösa, andel förvärvsarbete, andel med ekonomiskt bistånd, andel födda utanför EU, och ohälsotal bland invånarna. Den sociala kompassen har också utökats med ett par variabler inom ramen för den ekologiska och klimatomställningen samt delaktighet. Dessa omfattar pendlingsmönster, bilnehav, körsträcka, bostadsstruktur samt valdeltagande. Under våren 2024 har resultatet av den sociala kompassen presenterats för samtliga förvaltningsgrupper samt vid en utbildning för förtroendevalda i nämnder och bolag.

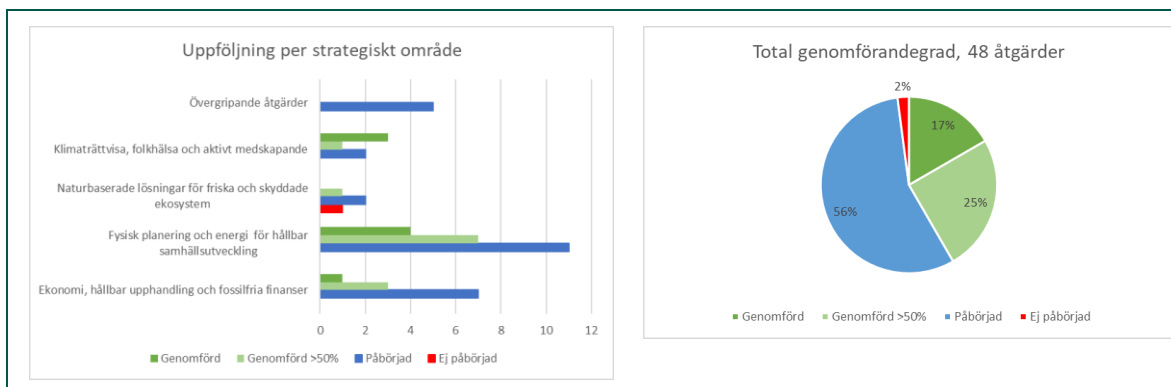
Den sociala kompassen har visualiserat att de socioekonomiska förutsättningarna skiljer sig markant åt mellan olika delområden i Alingsås och har tydliggjort att de olika kompassgrupperna har olika utmaningar som kommunen behöver hantera för att öka förutsättningarna för en jämlik och klimatneutral omställningsresa. Det är framgent relevant att kombinera den sociala kompassen med data för konsumtionsbaserade utsläpp, för att återge en samlad bild av delområdenas förutsättningar och utmaningar inom såväl social hållbarhet som klimatneutralitet.

Ansökan om projektfinansiering från Formas utlysning Klimatneutrala och socialt hållbara kommuner 2024

Baserat på resultatet av den sociala kompassen blev ett relevant nästa steg att utveckla formerna för att identifiera och skapa förutsättningar för riktade insatser för ökad social hållbarhet och klimatneutralitet. Under 2024 bedrev därför kommunledningskontoret tillsammans med forskningsinstitutet RISE ett gemensamt projektutvecklingsarbete på temat klimatneutrala och socialt hållbara kommuner och sökte projektfinansiering från Formas. Projektet syftade till att stärka kommunens förmåga till att driva klimatomställning, öka kunskapen om socialt hållbar klimatomställning och att utveckla nya strukturer/arbetssätt som ökar den institutionella kapaciteten att hantera komplexa samhällsutmaningar så som rättvis klimatomställning. Konkurrenten i utlysningen var hård och projektet beviljades dessvärre inte finansiering. Utvecklingsarbetet har dock gett goda insikter om den kommunala förmågan att arbeta med rättvis klimatomställning och kan ligga till grund för vidare insatser i andra format än avsett projekt.

2.1 Uppföljning av Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan

Arbetet med att utföra åtgärderna i handlingsplanen för begränsad klimatpåverkan pågår i förvaltningarna och de kommunala bolagen, se Figur 7. 42% av åtgärderna är till hälften utförda eller mer och en övervägande majoritet av återstående åtgärder är påbörjade.

Figur 6 Status för genomförande av åtgärder i Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan

Beskrivning av ett urval av genomförda åtgärder och pågående arbete inom handlingsplanen

- Kommunens hållbarhetsambitioner har synliggjorts i organisationen genom en utbildningssatsning. Under våren 2023 genomfördes en ledardag för samtliga chefer i tjänstepersonsorganisationen på temat hållbar utveckling. Kommunledningskontoret tog även fram en grundutbildning i Agenda 2030 och hållbar utveckling, vilket inkluderade Alingsås förutsättningar och utmaningar i relation till Klimatstrategin. Samtliga förvaltningarnas ledningsgrupper har deltagit i utbildningen.
- En samlad energiutredning om Alingsås tillförsel och distribution av el samt förutsättningar för förnybar elproduktion (8 april 2022, § 62 KS). Kommunledningskontoret har genomförts med finansiellt bidrag för konsultinsats av Västra Götalandsregionens satsning "kommunernas elektrifieringsresa". Utredningen har genomförts i dialog med tjänstpersoner på kommunledningskontoret, samhällsbyggnadsförvaltningen, Alingsås Energi och Bjärke Energi. Sammantaget omfattade konsultuppdraget analys och rekommendationer avseende följande områden: 1.) Kapacitet i lokalnät idag och i framtiden, 2.) Framtida elanvändning och effektbehov, 3.) Förutsättningar för förnybar elproduktion, lagring och vätgas, 4.) Identifiering av lämpliga platser för sol- och/eller vindkraft och bedömning av potentiell elproduktion samt 5.) Översyn av befintlig Energiplan inför revidering. Kommunledningskontoret bedömer att utredningen sammantaget ger en god överblick av kommunens framtida el- och effektbehov och förutsättningar för lokal förnybar elproduktion. Utredningen bedöms vara ett bra underlag för fortsatt energiplanering och avvägningar inom energiområdet i kommunen.

- Kommunledningskontoret har utvärderat Miljöspendanalys, utifrån Göteborg stads tillämpning, som en metod för att undersöka den miljö- och klimatpåverkan som uppstår till följd av inköp i kommunen. Detta bedöms dock vara en för resurskrävande metodik för en mindre kommun som Alingsås och arbetet med att se över andra alternativ har påbörjats.
- Under 2024 har direktupphandlingsmall och e-tjänsten utvecklats med information om miljö- och klimatkrav.
- Kommunen har aktivt fortsatt återvinna, återbruka och fokusera på insamling av elektronik. Både genom praktisk hantering genom upphandlad part för miljömässig hantering, men också genom återbruk och reparation när så är möjligt. Vi har nu nått maximal livslängd på befintlig utrustning vilket har främjat kommunens cirkulära ekonomiska ansträngningar. Idag är säkerhet begränsningen - inte elektroniks beskaffenhet. Alingsås kommun fortsätter på utstakad linje med att "tjäna" pengar på korrekt miljömässigt återbruk. Vi har även krav på funktionalitet vid upphandling, inte huruvida utrustningen är ny eller återbrukad.
- Förvaltningarna har under inlett ett arbete för att återbruka fler möbler inom kommunens verksamheter. Sajklas digitala plattform testas och under året har samtliga möbler på förvaltningskontor som ska flytta till nya kommunhuset inventerats.
- Flera insatser har gjorts för att minska användandet av engångsprodukter i allmänhet och fossilbaserade i synnerhet. På Kommunportalen har det informerats om att engångsartiklar ska undvikas vid inköp. Till konferensavdelningen på Teliahuset har det köpts in porslinsmuggar och glas för att minimera användningen av plastmuggar vid möten, Socialförvaltningen har slutat köpa in t.ex. plastmuggar till toaletterna och Kultur- och utbildningsförvaltningens caféverksamheter har fasat ut engångsartiklar i den mån de bedömer det möjligt.
- För att minska andelen fossilberoende fordon i fordonsflottan är det nödvändigt att bygga ut laddinfrastruktur vid kommunens verksamheter. Tidigare frågetecken kring hyresmodellen och kostnadsfördelningen mellan kommunen och Alingsåshem har nu rätats ut. En inventering av verksamheternas fastigheter har påbörjats, för att se vilken kapacitet de har för att bygga ut laddboxar. Det kommer att matchas mot fordonsenhetens utbyte av verksamhetsfordon, för att påskynda övergången till eldrivna fordon.
- Alingsåshem har utarbetat ett system för löpande energieffektiviseringar i sitt fastighetsbestånd. Därtill har Alingsåshem flertalet energiprojekt igång där mycket fokus ligger på att koppla upp fastigheter mot överordnat styrsystem och att montera inomhusgivare. I beståndet har även t.ex. 3 elpannor bytts ut mot bergvärmepumpar. Alingsåshem har också driftsatt fyra nya solcellsanläggningar: Långared skola, Hagagården, Noltorpsgården och nya ishallens solcellsanläggning.
- I juni 2024 antogs ny Parkeringsnorm, som ger tydligare vägledning så att det är möjligt att vara mer platsspecifika samt inkluderar nu parkeringstal även för cykel. Sänkning av bilparkeringstalet är tillåtet om mobilitetsåtgärder genomförs.

- Vikcykeltest tillsammans med Västtrafik. 17 alingsåsare fick ansöka om och testa att använda en vikcykel och ett periodkort för kollektivtrafikresor under ett par veckor hösten 2024, samt utvärdera upplevelsen. Avsikten var att ytterligare engagera våra invånare i att testa mer hållbara resvanor än att nyttja bilen i vardagen.
- I markanvisningstävlingen för Stadsskogen E4 är klimatpåverkan i såväl uppförandeskede som brukningsskede en punkt som utvärderas vilket ligger till grund för vilken aktör som får tilldelningen.
- VA-reningsverkets slam går till Biototalens anläggning i Tegalund Nossebro, där man mellanlagrar avloppsslam innan det sprids på närliggande jordbruksmark. För att få läggas på jordbruksmark måste slammet uppfylla Naturvårdsverkets krav och hittills har allt mottaget slam från Alingsås uppfyllt dessa krav.
- I november 2024 genomfördes Stadskärneträff på temat hållbarhet som inkluderade inspiration och information om klimatläget och hållbart företagande samt bikupa om företagarnas utmaningar och möjligheter inom området. Vid träffen deltog ett 40-tal näringsidkare i kommunen.

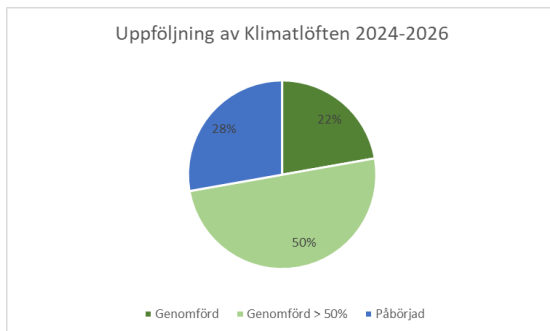
2.2 Uppföljning av Klimatlöften 2024-2026

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom kraftsamlingen Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland. Alingsås kommun har antagit 18 nya Klimatlöften som från 2024 ersätter de som tidigare varit del av handlingsplanen för begränsad klimatpåverkan. Det finns totalt 30 klimatlöften och Alingsås har valt löften inom samtliga 6 kategorier, se Figur 8.

Övergripande	Inköp och upphandling	Transporter	Mat	Cirkulär ekonomi	Byggnader
<ul style="list-style-type: none"> 1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet 3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet 5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet 6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning 8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan 	<ul style="list-style-type: none"> 9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling. 10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn 	<ul style="list-style-type: none"> 12. Vi säkerställer att planering och byggnader bidrar till ett transporteffektivt samhälle. 16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller välgas 17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal 18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader 20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda 	<ul style="list-style-type: none"> 21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och när mål 	<ul style="list-style-type: none"> 23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden 25. Vi använder cirkulära möbler 27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa. 	<ul style="list-style-type: none"> 28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd 30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial

Figur 7 Antagna Klimatlöften 2024-2026

Antagna klimatlöften spänner över en stor del av kommunens verksamheter och kontaktpersoner i förvaltningar och bolag har utsetts för respektive löfte. Kontaktpersonerna deltar även i Klimat 2030:s stödseminarium inom respektive tema.

Figur 8 Genomförandegrad för Klimatlöften 2024-2026

Av de 18 antagna klimatlöften bedöms 4 st. klimatlöften vara uppfyllda, 9 st. genomförda till hälften eller mer och 5 st. påbörjade.

Alla kommuner som antagit klimatlöften lämnar varje år in en uppföljning till Klimat 2030 som beskriver hur genomförandet av arbetet går. Uppföljningen görs i ett system som kallas Åtgärdswebben, där uppföljningen också blir publik. Beskrivning av Alingsås kommuns arbete med klimatlöften framgår av Bilaga 1.

2.3 Uppföljning av Alingsås riktlinjer för tjänsteresor

Uppföljning Alingsås riktlinjer för tjänsteresor sker inom ramen för uppföljningen av Handlingsplan för begränsad klimatpåverkan.

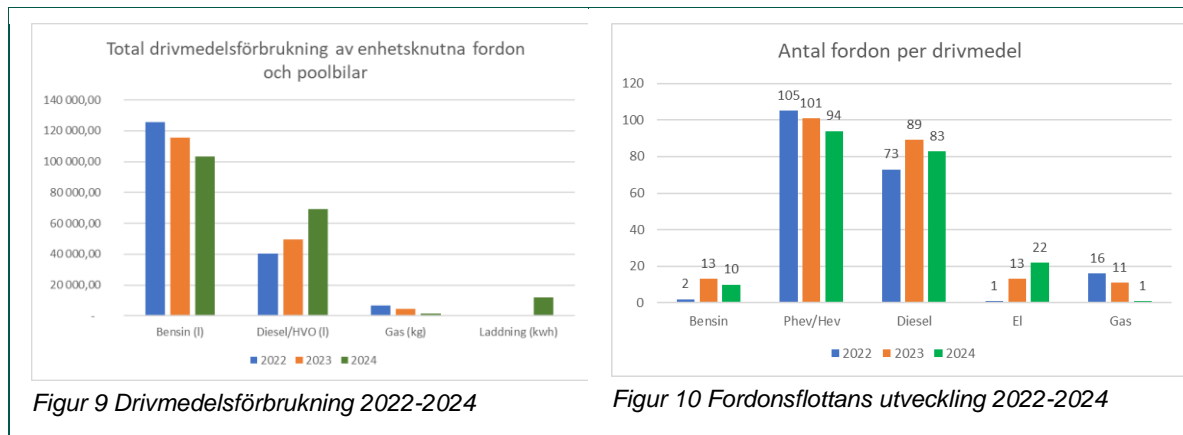
Tjänsteresor med personbil

Alingsås kommun har en central fordonshantering för personbilar och lätta arbetsfordon som sköts av en enhet inom Samhällsbyggnadsförvaltningen. Fordonen upphandlas och leasas via avtal och hyrs sedan ut internt till kommunala verksamheter efter behov. Fordonen kan ha en fast tillhörighet till en begränsad gruppering (enhetsknutna fordon) eller vara bokningsbara poolbilar tillgängliga för all personal med behov av bil i tjänsten.

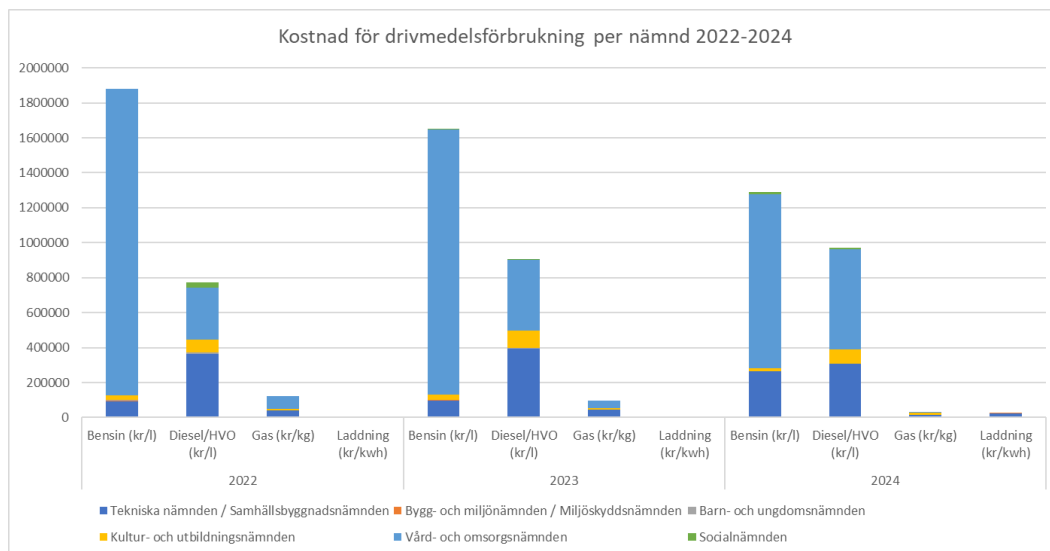
Alingsås kommun har under 2022-2024 tillhandahållit 20 st. poolbilar. Poolbilarna är placerade på Kungsgatan/Rådhuset, Sidenvägen/Socialförvaltningen och Sveagatan/Samhällsbyggnadsförvaltningen. Alla användare/brukare är kopplade till någon eller några av dessa bilgrupperingar. Poolbilsflottan bestod under 2024 av 9 st. HEV (Hybrid elektriskt fordon, bensin), 1 st. dieselbil (godkänd för HVO), 1 st. bensinbil, 7 st. PHEV (plug-in hybrid, bensin) samt 2 st. elbilar. Bokningsbeläggning per vecka under 2024 var i snitt enligt följande: Kungsgatan 50%, Sidenvägen 63% och Sveagatan 18%.

Alingsås kommun har under 2022-2024 även förfogat över ca 220 st. enhetsknutna fordon. De enhetsknutna fordonen fördelas mellan förvaltningarna enligt följande: BOU 1 st., KLK 1 st., KOU 7 st., SBF 102 st. (inkl. traktorer och fyrhjulingar), SOC 15 st. och VOO 101 st. Fordonsutnyttjandet av verksamhetsbilar vid förvaltningarna var under 2024 i snitt mellan 5-11%. Samhällsbyggnadsförvaltningen avser utreda varför användningsgraden i de olika bilpoolerna skiljer sig åt, och försöka optimera fordonsanvändningen av såväl poolbilar som verksamhetsknutna fordon.

Andelen fordon per drivmedel i fordonsflottan har förändrats över tid mellan 2022-2024, se Figur 10. Majoriteten av fordonen är dieselbilar (ca. 40%) eller laddhybrider (ca. 45%). Antalet elbilar har ökat från 1 st. till 22 st. under perioden och motsvarar 2024 ca. 10,5 % av fordonsflottan. Gasbilar har succesivt avvecklats.

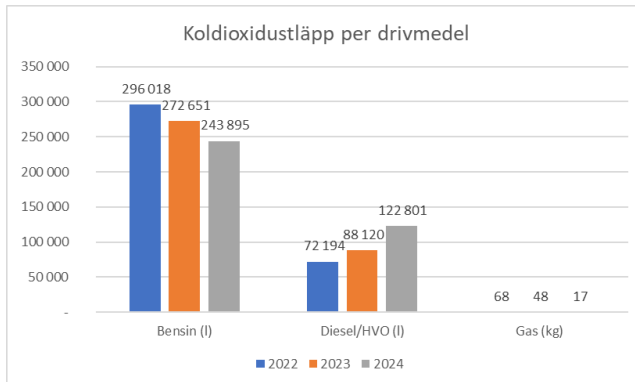
Den totala drivmedelsförbrukningen av enhetsknutna fordon och poolbilar består i huvudsak av bensin, se Figur 9. Under perioden för uppföljningen har bensinförbrukningen minskat något medans dieselförbrukningen ökat. Laddning av elbil har ökat från marginella nivåer till ca 12 000kWh.²

Figur 11 Nämndernas kostnader för fordonssflottan per drivmedel under 2022-2024

² Separat mätning av elfordonsladdning har under en period saknats vid ett par fastigheter.

Den totala kostnaden för drivmedelsförbrukning per nämnd har minskat från ca 2,6 mkr 2022 till ca 2,3mkr 2024. Under 2024 bestod drygt 56% av den totala kostnaden av bensin, 41% av diesel samt en marginell kostnad för gas och laddning av elbil, se Figur 12.

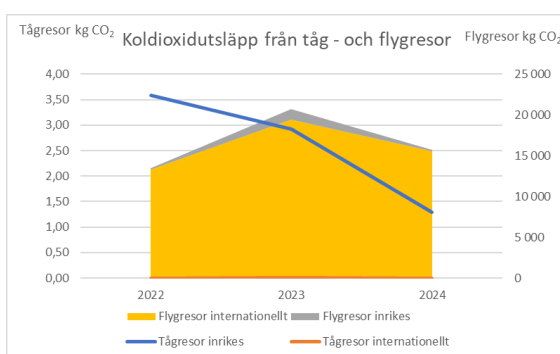
Fordonsflottans årliga koldioxidutsläpp har minskat mellan 2022-2024. Fordonsflottan gav sammantaget upphov till drygt 367 ton koldioxid 2024, vilket är ca 1 ton mindre än 2022.

Figur 12 Kilo koldioxidutsläpp per drivmedel för enhetsknutna fordon och poolbilar 2022-2024.

Tjänsteresor med kollektivtrafik

Resor bokade med avtalad resebyrå

Genom avtalad resebyrå bokar Alingsås kommuns medarbetare längre tågresor och flygresor. Merparten av bokade tågresor utanför regionen har slutdestination Stockholm. På grund av byte av upphandlad resebyrå och avsaknad av upphandlad byrå under en längre period så saknas fullständig statistik för resor genomförda 2024. Baserat på tidigare års tjänsteresor så är det sannolikt närmare 400 tågresor och ett 20-tal flygresor som saknas i uppföljningen. Tillgängliga data redovisas i Figur 13, men några generella slutsatser kring trender för resandet för 2024 kan inte dras baserat på underlaget. Utvecklingen mellan 2022-2023 beskrivs nedan.

Figur 13 Koldioxidutsläpp från tjänsteresor med tåg och flyg bokade med resebyrå

Antalet nationella tågresor ökade med drygt 15% från 2022 till 2023 till 734 st. Det motsvarar en ökning med 98 st. tågresor men ökningen i mängden utsläpp i kilo koldioxid är marginell. Inga internationella tågresor har bokats under dessa år. Koldioxidutsläppen från tjänsteresor med tåg och flyg har sammantaget minskat från cirka 13,48 ton år 2022 till cirka 9,5 ton år 2023. Under 2023 orsakade medarbetarnas 64 st. flygresor ca. 9 500 kg koldioxidutsläpp, medans de 734 st. tågresorna enbart gav upphov till blygsamma 3,6 kg koldioxidutsläpp. Det är därmed

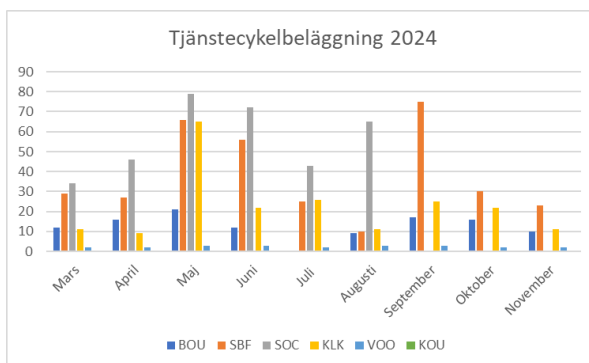
entydigt att antalet flygresor har störst påverkan på koldioxidutsläppen från bokade resor med upphandlad resebyrå.

Regionala resor med Västtrafik

När det gäller bussresor och tågresor i regionen kan medarbetare även resa på Västtrafiks kontoladdning. Kommunen saknar ett enhetligt system för att följa upp dessa resor. Alingsås kommun har ett kundnummer hos Västtrafik, men leverantören kan inte följa upp antalet resor och kort i omlopp. Förvaltningarna hanterar därtill dessa resor på olika sätt; t.ex. genom att registrera utlåningen av fysiska kort analogt i en pärm i receptionen. Kommunledningskontoret bedömer att det krävs en orimlig handpåläggning för att följa upp de regionala resorna med Västtrafik under åren 2022-2024. Detsamma gäller resor bokade direkt via leverantör.

Västtrafik har under 2024 lanserat en ny företagslösning; en ny teknisk plattform som ska göra det enkelt för företag att lägga upp resenärer och tilldela biljetter i appen Västtrafik To Go. Genom en sådan lösning kan kommunen framöver även kunna följa upp dessa regionala resor över tid. Kommunledningskontoret har under 2024 inlett en utvärdering av möjligheten att ansluta till företagslösningen.

Antal resor med tjänstecyklar

Figur 14 Nyttjande av förvaltningskontorens tjänstecyklar under del av 2024

tjänsten är störst under sommarhalvåret bekräftas.

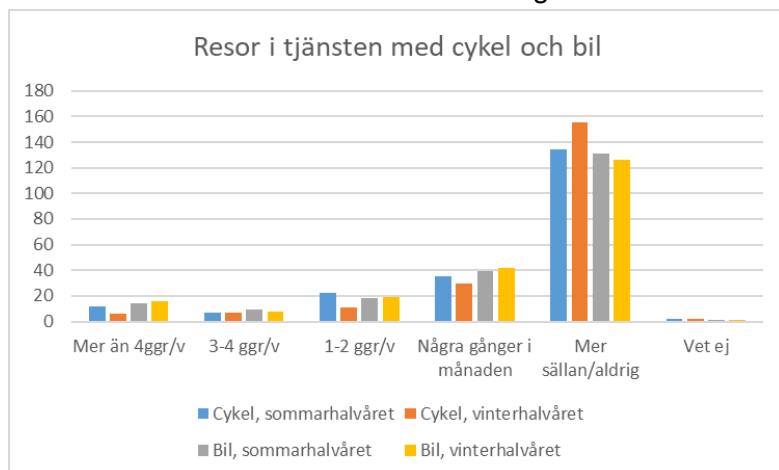
Förvaltningskontoren har sammantaget 22 st. traditionella tjänstecyklar och 3 st. elcyklar. Respektive förvaltning bedömer behovet av att införskaffa fler cyklar/elcyklar. Det saknas statistik över nyttjandet av kommunens tjänstecyklar under 2022-2023. Under cykelsäsongen 2024 genomfördes ett test av ett enklare bokningssystem av tjänstecyklar vid kommunens förvaltningskontor. I Figur 14 framgår att nyttjandet av tjänstecyklarna är som störst i maj- juni och augusti-september och bilden av att benägenheten att cykla i

Med anledning av den kommande flytten till det nya kommunhuset för majoriteten av förvaltningarna så är det relevant att se över möjligheten till ett gemensamt digitalt bokningssystem för tjänstecyklarna.

Resvaneundersökning för kommunens anställda

Under 2023 så anslöt Alingsås kommun till Cykelvänligast, vilket är en nationell plattform som erbjuder stöd, rådgivning och inspiration till arbetsplatser runt om i landet som vill göra det enklare för sina medarbetare att välja cykeln. Under perioden 2-30 september 2024 genomförde Cykelvänligast en resvaneundersökning (RVU) som samtliga kommunala arbetsplatser hade möjlighet att svara på. I RVU:n undersöks dels hur medarbetare reser till och från sin arbetsplats, dels medarbetarnas resor i tjänsten. 212 st. svarade på undersökningen 2024, jämfört med 288 st. år 2023. Den här relativt låga svarsfrekvensen medför att resultaten i denna analys inte med säkerhet kan betraktas som representativ för kommunens samtliga medarbetare, men får ändå betraktas som en approximativ lägesrapport som anger resvanor i den kommunala organisationen.

Av de medarbetare som besvarat RVU:n så reser en övervägande majoritet sällan eller aldrig i tjänsten med cykel eller bil, oavsett årstid, se Figur 15. Av de som reser i tjänsten så används till stor del bil och cykel i likvärdig utsträckning. Under vinterhalvåret minskar dock resandet med cykel. Cykel används minst under vinterhalvåret. I de fall som medarbetaren inte tar cykeln eller bilen så väljer 28% att promenera och 14% att åka kollektivt, under både sommar- och vinterhalvåret.

Figur 15 Medarbetarnas resor i tjänsten med cykel och bil under sommarhalvåret (april-september) och vinterhalvåret (oktober-mars)

Vid resor i tjänsten kan tjänstecykel, privat cykel eller andra former av lånecyklar användas. Enligt RVU:n så använder 58% av medarbetarna som besvarat enkäten cykel för resor i tjänsten, varav 31% nyttjar sin privata cykel för transporten och 27 % tjänstecykel.

I enkäten finns det även möjlighet att lämna förbättringsförslag till arbetsgivaren, se Figur 16. Förbättringsförslagen ligger i linje med pågående insatser för att cykel som ett attraktivt färdmedel för arbetspendling och för tjänsteresor.

Under 2023 inledde kommunledningskontoret en utredning om förutsättningarna för kommunen att erbjuda förmåncykel till medarbetarna. Under 2024 påbörjades arbetet med att handla upp en leverantör, med avsikten att kunna erbjuda förmåncykel till medarbetarna från och med våren 2025. Avsikten är även att erbjuda årskort med Västtrafik genom löneavdrag från 2025.

Förbättringsförslag	
Att kommunen erbjuder cykelförmån	Omklädningsrum och dusch på jobbet
Kollektivtrafikkort-förmån	Möjlighet att ladda elcykel-batteri
Fler elcyklar att använda i tjänsten	Cykelpump på fler ställen
Låsbart cykelförråd med servicemöjligheter	Fler lådcyklar så att inköp kan göras med den istället för med bil
Cykelställ med tak	Prioritera att skotta och salta cykelbanor

Figur 16 Urval av förslag på förbättringar för att öka förutsättningarna för arbetspendling och resor i tjänsten med cykel.

3. Klimatanpassning

Klimatanpassning innebär förebyggande åtgärder som anpassar samhället till de konsekvenser som ett förändrat klimat kan medföra. Syftet med klimatanpassning är att skydda människors liv, hälsa och egendom samt arters livsmiljö. Alingsås kommun har följande övergripande mål för sitt arbete med klimatanpassning:

- Alingsås kommun ska upprätthålla viktiga samhällsfunktioner och god kommunal service till alla invånare i ett föränderligt klimat.
- Samhället, dess invånare och ekosystem ska vara resilienta i förhållande till klimatiförändringarnas effekter nu och i framtiden.

Klimatstrategins fokusområden inom klimatanpassning framgår av Figur 17.

Fokusområden klimatanpassning		
Följande ska skyddas mot konsekvenserna av översvämning, skyfall, värmebölja, andra extrema väderhändelser och långsiktiga klimatiförändringar som inträffar i eller påverkar Alingsås:		
BEBYGGELSE	NATUR- OCH KULTURMILJÖ	MÄNNISKORS HÄLSA
- Befintlig bebyggelse	- Biologisk mångfald	- Folkhälsa
- Nybyggnation	- Ekosystemtjänster	- Sårbara grupper
- Planering och bygglov	- Landekosystem	- Service- och omsorgsverksamhet
- Samhällsviktig verksamhet	- Vattenmiljöer	- Temperatur- och luftkvalitet
	- Våtmarker	- Livsmedelstillgång
	- Kulturmiljö	- Mänskliga rättigheter
INFRASTRUKTUR	NÄRINGSLEV	
- Vägar och transporter	- Skogsbruk	
- Järnväg och tågtrafik	- Jordbruk, växtodling och djurhållning	
- Dagvatten/VA	- Hantering av miljöfarlig verksamhet	
- Dricksvattenförsörjning	- Hantering av förorenade områden	
- Fjärrvärme/fjärrkyla	- Turism och friluftsliv	
- Elsystem och nätproduktion	- Import och export	
- Internettillgång		
- Dammar, broar, konstruktioner		

Ett samhälle som är välfungerande, robust och flexibelt kan sägas vara resiliент. Begreppet resiliens används också för att beskriva vår förmåga att hantera klimatiförändringarnas effekter och hur vi återhämtar oss; både på individ- och organisationsnivå, i samhället i stort och för ekosystemen.

Figur 17 Alingsås kommuns fokusområden inom klimatanpassning

Kommunfullmäktige har beslutat om att avsätta 2 miljoner kronor

extra i budget för ett förstärkt miljö- och klimatarbete under 2025 och framgent. Detta möjliggör bland annat förstärkning och påskyndade av förebyggande åtgärder kopplat till översvämning, skyfall och värmebölja och därmed förutsättningarna för en resiliент kommun i dessa avseenden.

Forum för klimatanpassning

I samband med den översyn av samhällsbyggnadsprocessen som skett 2023-2024 så har ett forum för klimatanpassning inrättats inom ramen för det nya verksamhetsområdet Klimat och Vatten. Miljö- och klimatstrateg är sammankallande och medarbetare inom stadsmiljö, VA, bygg- och miljö samt stadsplanering deltar. Övriga förvaltningar och de kommunala bolagen bjuds in när det är relevant. Forumet har bl.a. ansvar för nulägesanalys och omvärldsbevakning inom området samt förslag på prioriterade klimatanpassningsåtgärder inför samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsplanering och budgetprocess.

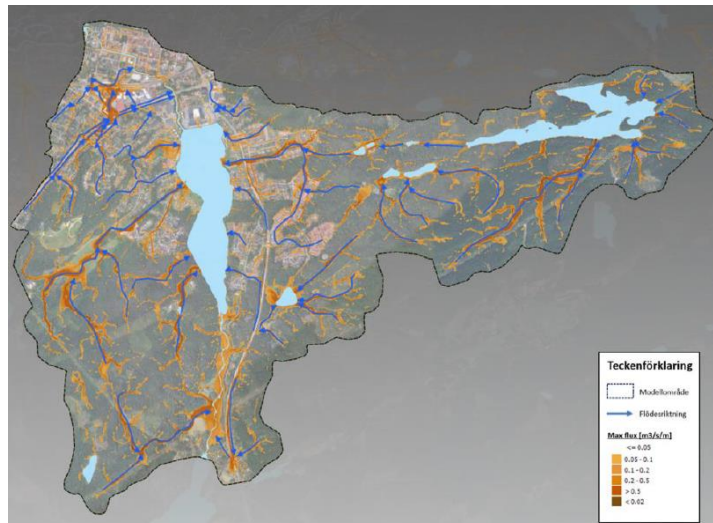
Helhetsgrepp gällande vatten och översvämning

I Alingsås kommuns klimatanpassningsarbete är det av stor vikt att ta fram beslutsunderlag som anger vilka översvämningshändelser och till vilken säkerhetsnivå som både ny och befintlig bebyggelse samt samhällsviktiga funktioner behöver anpassas, för att minska skadorna från översvämningar och skyfall. Alingsås kommun har tidigare utfört karteringar av översvämning vid höga flöden samt vid skyfall. Karteringarna visar på att det råder översvämningssrisker på grund av både skyfall och höga flöden inom såväl områden med befintlig så som planerad bebyggelse och samhällsviktig verksamhet. Alingsås kommun har ett pågående arbete med att hantera översvämningssproblematik och det finns en medvetenhet kring behovet av att rusta för ökad risk/förekomst av översvämningar vid ett förändrat klimat. Flera åtgärder såsom dagvattenplan och skyfalls- och översvämningsskartering har lagt grund för att kunna genomföra åtgärder och en hållbar planering av staden med avseende på hantering av skyfall och översvämningssrisker.

Pilotprojekt: Åtgärder för översvämningssanpassning

I det fortsatta klimatanpassningsarbetet är det angeläget med vidare underlag för prioritering av förebyggande åtgärder samt vägledning i att definiera skyddsvärda samhällsfunktioner och relevanta klimatanpassningsåtgärder för att minska risken för skador vid översvämning. Med konsultstöd så har Kommunledningskontoret och Samhällsbyggnadsförvaltningen därför påbörjat en utredning som syftar till att inom ett pilotområde i Alingsås tätort genomföra en strategisk översvämningssplanering på ett systematiskt och genomarbetat sätt. Det ger Alingsås kommun ett användbart underlag som kan utvärderas inför vidare prioriteringar vid verksamhetsplanering och budgetprocess. Utredningen påbörjades i okt. 2024 och slutredovisas i mars 2025. Utredningen omfattar följande moment:

- **Planeringsprinciper och nivåer:** Framtagande av planeringsprinciper och nivåer som innebär att definiera, prioritera och kategorisera samhällsviktig verksamhet. Prioriteringen av samhällsviktig verksamhet ligger sedan som grund till förslag på dimensionerande händelse och planeringsnivå, dvs vad som ska skyddas till vilken nivå. Framtagna planeringsprinciper och nivåer testas i strukturplanen och åtgärdsplanen och kan behöva justeras beroende på utredningens resultat.

Figur 18 Avgränsning av aktuellt pilotområde samt flödesvägar vid skyfall.

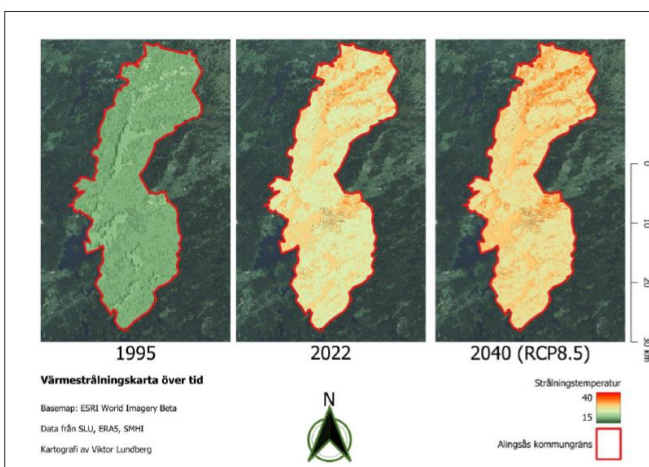
- **Konsekvensanalys:** Konsekvensanalysen ska beskriva konsekvenserna vid ett klimatanpassat 100- och 200-årsregn och beräknat högsta flöde i Sävån/Lillån i ett

nuläge innan några åtgärder är genomförda. Konsekvenser beskrivs för samhällsviktig verksamhet, prioriterade vägar, planerad bebyggelse och parkeringsplatser.

- **Strukturplan:** I en strukturplan identifieras möjliga sätt att skydda områden från översvämningar via styrning invallning eller fördröjning. Möjliga åtgärdskedjor tas fram som ligger till grund för arbetet med åtgärdsplanen.
- **Åtgärdsplan:** I åtgärdsplanen utreds vilka lokala förutsättningar som råder vid de aktuella strukturplansåtgärderna, vilka kan ha en påverkan på genomförbarheten. Vilken typ av åtgärd som är lämplig på vilken plats utifrån föreslagna åtgärdskedjor i strukturplanen konkretiseras. Det görs genom en överlagringsanalys, där strukturplanens förslag på åtgärder överlagras av kritiska och viktiga parametrar som exempelvis underjordisk infrastruktur, pågående och tänkta planer, miljöhänsyn mm.

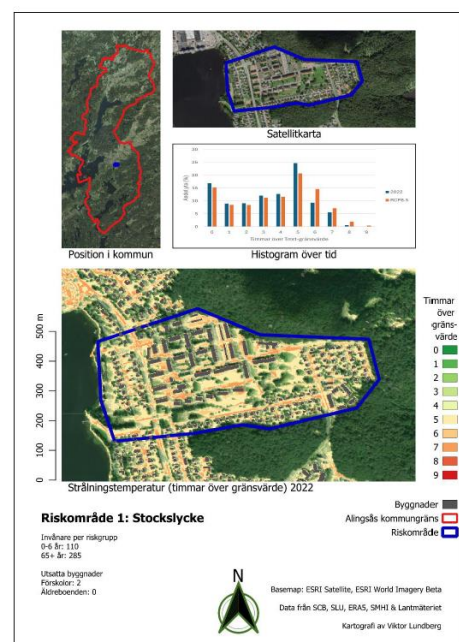
Beredskap för värme och torka

Det finns områden inom Alingsås kommun som är mer känsliga för värmeböljor och en stigande temperatur. I samverkan med en högskolestudent så har Kommunledningskontoret och Samhällsbyggnadsförvaltningen utfört en värmekartering över kommunen som visar vilka riskområdena är vid värmebölja; vilket är ett första steg för oss för att få underlag om var värmereglerande åtgärder är mest prioriterat.

Figur 20 Värmestrålningskarta över tid. Jämförelse mellan normalår 1995, värmebölja 2022 och framtidsscenario 2040.

Studenten har använt sig av SOLWEIG-modellen i sitt arbete och kombinerat detta med information om var Alingsås yngsta och äldsta invånare är bosatta. Riskklassificeringen visar att nästan alla riskzoner ligger i Alingsås tätort med några undantag i Sollebrunn och Ingared. Här syns även en skillnad mellan riskgrupperna 0-6 år och 65+år. Båda riskgrupper har stora riskzoner i Alingsås tätort, men riskgrupp 0-6 år har ytterligare riskzoner i Ingared medan riskgrupp 65+ år har riskzoner i Sollebrunn. Stockslycke, Södra Noltorp, Brogården, Ingared och Sollebrunn har identifierats som områden med högst riskklass. I dessa sammanfaller höga

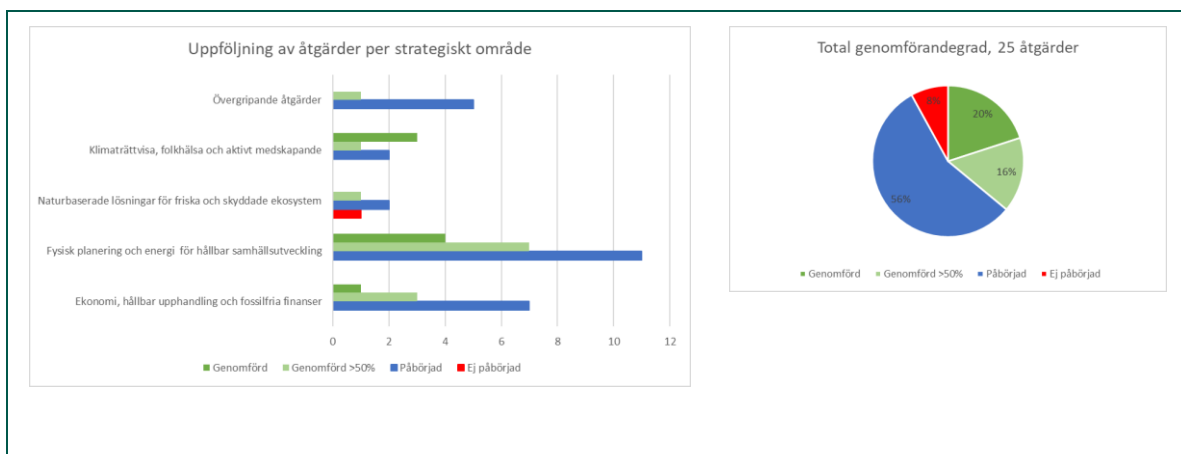

Figur 19 Riskområde 1: Stockslycke

strålningstemperaturer med stora öppna ytor runt bostäder samt en hög andel invånare i respektive riskgrupp. Områden med stora öppna ytor kommer utsättas för högre strålningstemperaturer i framtiden medan parker och skogsområden fortfarande inte kommer överstiga gränsvärdet Träd på 10-15 meters höjd har störst påverkan på strålningstemperaturen. Sambandet mellan vegetation och strålningstemperatur är mycket tydlig och det simulerade framtidsscenariot visar att individuella träd inte kommer sänka strålningstemperaturen tillräckligt mycket för att motstå framtidens ökade strålningstemperaturer då dess skugga förflyttas under dygnsrytmen. Däremot kan skogar och skogsdungar även i framtidsscenariot fortfarande sänka strålningstemperaturen avsevärt eftersom dess skugga kontinuerligt täcker majoriteten av ytan under trädkronan.

3.1 Uppföljning av Handlingsplan för klimatanpassning

Arbetet med att utföra åtgärderna i handlingsplanen för klimatanpassning pågår i förvaltningarna och de kommunala bolagen, se Figur 21. 36% av åtgärderna är till häften utförda eller mer och en övervägande majoritet av återstående åtgärder är påbörjade.

Figur 21 Status för genomförande av åtgärder i Handlingsplan för klimatanpassning

Beskrivning av ett urval av genomförda åtgärder och pågående arbete inom handlingsplanen

- Alingsås kommun var pilotkommun i initiativet "Vattenflätan" och fick stöd av Länsstyrelsen och Vattenmyndigheten Västerhavets vattendistrikt under 2023-2024, som en del av arbetet med att ta ett helhetsgrepp kring Säveån. Vattenflätan handlade om att hitta arbetssätt inom klimatanpassning, översvämningsdirektivet och vattenförvaltning för att få till lösningar mot översvämning som även är bra för

vattenkvaliteten. Projektet skulle pågå 2023-2027 men då Länsstyrelsens budget för klimatanpassning minskade så avslutades samarbetet i förtid.

- Inom ramen för insatsområdet Riskhantering så har klimatanpassningsbehov i kommunen förtydligats i planeringsstrategin för ny översiktsplan, vilken antogs våren 2024. Bedömningen är att det krävs en ökad tydlighet om vad klimatfrågan ställer för krav på den fysiska planeringen innan kommande ny översiktsplan, att för att undvika olika typer av klimatrelaterade problem i kommunen.
- I samband med planstart/planbesked så informeras sökande om de klimatanpassningsåtgärder som kan bli aktuella i planarbetet, särskilt om dessa blivit definierade i ett tidigt skede (ÖP).
- Påverkan av skyfall och översvämningar på de allmänna VA-anläggningarna har utretts. Vilka allmänna VA-anläggningar (så som t.ex. vattenverk, tryckstegringsstationer och avloppspumpsstationer) som kan påverkas vid skyfall och översvämning/höga vattenstånd har inventerats och konsekvenserna har bedömts. Potentiella åtgärder har identifierats och utvärderats.
- Sollebrunn har de senaste åren haft problem med översvämningar av fastigheter, trots att många åtgärder vidtagits av VA-kollektivet. Arbetet med att kartlägga och åtgärda fel och brister på spill- och dagvattenledningsnätet har påbörjats. Undersökning av fastigheter via färgning och filmning i stuprör samt brunnar har t.ex. genomförts, i syftet är att hitta felkopplingar där dag- och dränvatten leds till spillvattennätet. Vid identifierade felkopplingar har fastighetsägare informerats. Avloppsdammen i Stora Mellby är tagen ur drift, vilket leder till att mindre regnvatten tillförs spillvattennätet. Därutöver har utbyggnad av dagvattenledningar på Plangatan genomförts.
- Socialförvaltningen och Vård -och omsorgsförvaltningen har uppdaterat/reviderat "Riktlinjer för krisberedskap sårbara grupper" med särskilt fokus på hur extra sårbara grupper kan skyddas vid värmebölja.
- Alingsås Energi arbetar för att säkerställa att distribution av el och värme är robust utifrån extrema väder som värmeböljor och intensiva skyfall. Bolaget bedömer i dagsläget att det inte finns några infrastrukturrisker kopplat till detta (d.v.s. ingen relevant infrastruktur finns i ras- och skredområden). Utmaningar kvarstår dock i överliggande nät och vissa luftledningar är fortsatt exponerade vid storm och blixtnedslag. Arbeta pågår för att se över resterande luftledningar och möjligheten att bygga bort fler av dessa. Alingsås Energi bedömer därutöver att bolaget har en väl fungerande beredskapsorganisation.
- Alingsås kommun har tillsammans med Sävås vattenråd sökt LONA-bidrag för anläggandet av två fosfordammar utmed Mellbyån på kommunens mark i dec. 2024 och inväntar besked om finansiering från Länsstyrelsen. Anläggandet av våtmarkerna i Sollebrunn syftar till att minska fosforhalterna i Mellbyån. Dessutom är den vattenhushållande egenskapen som en våtmark har viktig för att minska risken för uttorkning och översvämning i nedströms liggande vattendrag och sjöar. Den biologiska mångfalden kommer dessutom att öka i och runt de nyanlagda våtmarkerna.